

to pro četná místa psaná se všeobecného hlediska právního vývoje (jmenovitě v poslední knize), a zejména pro poznání úctyhodné píle, s níž je kniha psána. B.

Dr. jur. Rudolf Rauscher: Dědické právo podle českého práva zemského. — V Bratislavě 1922. Právnická fakulta univ. Komen. »Knihovna« sv. 5. 8°. str. 98. — Po dlouhé době dostává se nám opět do rukou obšírná studie o celém oddílu historického práva českého. Že autor se k ní svědomitě připravoval, není jen možno posuzovati z pravé spousty poznámek, kterými doprovází svůj obšírný text výkladů, nýbrž i z toho, že dříve než přistoupil k této knize zpracoval celou jednu její kapitolu o zvolené posloupnosti ve studii zvláštní, již jsem posoudil ve 3. ročníku tohoto časopisu (str. 44, 45). To, co bylo tehdy řečeno, zůstává i nyní v platnosti pro ony části, v nichž Rauscher použil dřívější své práce (část III.), z nichž však pouze paragrafy o dání dskami po smrti (§ 8) a o zápisu k dědictví dluhem (§ 9) zůstaly beze změny, kdežto ostatní byly valně doplněny a přepracovány, jak k tomu autor dospěl dalším studiem a jak toho vyžadovala systematika celé knihy.

Práci rozvrženou na šest kapitol zahajuje autor úvodem, v němž poukázav na úzkou spojitost vývoje dědického práva s právem vlastnickým podává kritický rozbor dosavadní literatury o tomto předmětu, všímaje si zároveň i literatury jinოსlovanské. V následující stati (§ 1) přechází již k úvahám vlastním a probírá předem povahu rodinného nedílu českého. Je to vlastně revise vývodů Kadlcových s hlediska dědického práva, při níž se ovšem naskytá řada zajímavých úvah jako na př. pokud nedílný mohl míti v držení statky nabyté vedle rodinného jmění, o synovu právu žádati rozdíl, jak vzniká podělení jednotlivých nedílných atd. Celkem vyznívají jeho úvahy tímž tónem jako ve známé studii Kadlcově. Vlastní práce Rauschrova počíná teprve § 2., v němž probral pojem a vývoj posloupnosti u nás. Konstatuje tu přímou závislost dědického práva na právu rodinném, jež je hlavním důvodem, proč krevní příbuzenství hraje tak značnou roli a proč jsou příbuzní po přeslici ve starší době úplně vyloučeni z posloupnosti. Touto závislostí vázanou na rodinném společenství statků neuskutečňuje se v čes. právu universální sukcesse. Je pak hlavní otázkou, jak se zařizuje posloupnost mezi více nedílnými příbuznými, kde se čítá podle kolen či pokolení, při čemž se vylučují ascendenti a nápady jdou pouze vpřed. Při tom linie přímá není obmezena, kdežto ostatní končí 4. kolenem. Autor měl příležitost, pojednávaje o způsobu počítání dědického, setkatí se polemicky s Blochem a Kossem a správně zůstal se svou kritikou obou prací v poznámkách, poněvadž zatěžovatí tekst věcí odbytou v právu i historii by nebylo stálo za to. Paragraf končí se vypsáním vývoje dědické posloupnosti, v němž poněkud postrádáme většího vyřešení otázky vlivů cizích.

V druhé části jedná o posloupnosti po rodu: Jednak o posloupnosti mužských příbuzných, v níž je zajímavý vývoj k zákazu z r. 1497, že syn nemůže žádati za života otcova díl a podobně i formulace důvodů vylučujících syna z dědictví, jednak o posloupnosti žen. V paragrafu o odúmrtí rekapitulují se vývody z dřívějších prací.

Stran části třetí o zvolené posloupnosti lze opakovati referát dříve zmíněný. Kapitola tato jasnou dikcí patří k nejlepším z celé práce. Konečně ve 4. části zmínil se autor o nabytí dědictví, jež se velmi zjednodušuje u nedílných a o ručení za dluhy zůstavitelovy. V doplňku probrány jsou změny dědického práva podle Obnovených Zřízení.

Bohatost zpracované látky vysvítá z uvedených bodů. Obsaženo je tu celé historické právo, tedy partie ze soukromého práva velmi obsáhlá a nesnadná. A tím, myslím, lze vysvětliti určité nedostatky zejména občasně nejasné formulace, neboť není možno shrnouti na tak malém prostoru kriticky zpracované (i s pomocným aparátem pramenným i literárním!) dědické právo. Potvrzuje to, že autor, který je vázán tématem

tak obšírným, nemůže vyhověti na dvě strany: stručnosti a důkladnosti. Dva styly se střetnou: a zhuštěním látky nepřiblížíme se k jasnosti. Není tedy třeba připomínati, že tím větší je zásluha Rauschrova, že se mu podařilo vyhověti obojímu směru. Ča.

Jan Havlasa: Rozlučka církve od státu v Brazílii. Otázky dne sv. 2. Vydal F. S. Frabša. Autor, dobrý znalec brazilských poměrů, líčí zde hlavně kulturní a politický vývoj Brazílie v minulém století, který vedl k rozlučce provedené ve federální ústavě z r. 1891. Rozlučku samu probírá dosti povšechně, a nerozebírá jí po stránce právní, zejména ne vzhledem k církevnímu právu. J. B.

Dva patentní zákony. (Československý patentový zákon, vydal Ph. Dr. Vlastimil Šmejkal, Praha. — Die Gesetze zum Schutze des gewerblichen Eigentums; zusammengestellt von Dr. Erwin Hüttner, Stiepels Gesetz-Sammlung, Liberec 1923). Šmejkalovo vydání jest určeno pro potřebu vynálezců. Malý spisek vyhovuje úplně svému informačnímu účelu. Obsahuje patentní zákon pozměněný našimi zákony, poučení o požadavcích patentových přihlášek, poplatky, vzorce přihlášky i s výkresem patentu a též náležitosti stížnosti. Po stránce jazykové nelze také překladu ničeho namítati, snad právník pozastavil by se nad některými výrazy. Již slovo »patentový« neb »patentní« zákon skytá pochybnosti. K tomu jest vzítí zákon z 30. VI 1922 č. 252 sb., jenž důsledně uvádí: »patentová« práva a přihlášky, ale »patentní« zákon a úřad. »Gewerblich« překládá vydavatel (v 1, 8, a j.) »průmyslový«, ač cit. slovu odpovídá spíše naše »živnostenský«, jak i naše zákony das gewerbliche Eigentum označují živnostenským vlastnictvím (nař. č. 151, 178, 302 z r. 1922). I Randa definuje pojem »gewerbemässig« jako pramen stálého výdělku, což lze vyjádřiti slovy »po živnostensku« a nikoli »průmyslně«. Bylo by ještě zmíniti se o jiných drobnostech na př. »zur Schau gestellt oder vorgeführt« (§ 3 a 6), kde poukazuje zákonodárce na různé druhy patentů, záležitých jedná v předmětu samém, jedná ve způsobu výroby a nelze tudíž uvedené zákonné místo ztotožňovati se slovy »na odív vystavován a představován«, spíše snad »k prohlédnutí vystaven aneb předveden«. Také není příčiny, proč odchylovati se při překladu »Anfechtungsprozess« (§ 9) od ustáleného »odpůrčího sporu« a zaváděti nový termín »zrušovací« rozepře. Naopak zase slovo »Verfahren« v § 8 vhodně zrcadlí se v našem »postupu výrobním«.

Německé vydání Hüttnerovo podává úplný zákonný materiál o živnostenském vlastnictví. Vydavatel předesílá historický vývoj, uvádí chronologicky příslušné naše nové zákony, poté vlastní text patentního, známkového a vzorkového zákona s nařízeními, kde odlišným tiskem naznačeny pozdější změny, dále, zařazuje zák. ustanovení dotýkající se mezinárodního práva a zákony příbuzné. Zejména lze vítati, že rozhodnutí uvedena jsou ve zvláštním oddílu. Toto uspořádání neruší sled jednotlivých paragrafů a přehled celého zákona, když za každým paragrafem nenásleduje dlouhá řada rozhodnutí jako v Manzových vydáních. Dr. Hüttner nezapomíná k jednotlivým termínům přičiniti i české výrazy — ovšem těžko souhlasiti s překladem v § 55 Vorprüfung (prozkum), vhodněji nadpisuje cit. § Dr. Šmejkal slovy »O zkoušce předběžné«.

Z nadepsaných rádek vysvítá, jak jest žádoucí pro vývoj naší právnícké mluvy a ustálení odborných výrazů, aby došlo k oficiálním překladům zákonů zvláště z práva soukromého, uveřejněným jako kompetentní znění zákonné ve Sbírce z. a n. Dr. Fr.

Dr. Otakar Klapka: Samospráva a zřízení župní. — Praha 1923. — Nákladem revue »Parlamentu«. — 16°. — Stran 113. — Kč 19,00. — Autor v přítomné knížce snaží se krátce nastíniti nestranně celkem své stanovisko k novým zákonům, zasahujícím do uspořádání místní správy v naší